

Komise prevence kriminality

Zápis ze dne 1.12.2025

Místo konání: velká zasedací místnost MěÚ

Přítomni: Mgr. et. Bc. Vlasta Pechancová, Mgr. Šárka Chaloupková, Bc. Vlasta Vostrčilová, Mgr. Voříšek Pavel, Radomil Kašpar, Mgr. Olga Radimecká, Dis., Mgr. Eva Beňová, Dis, Mgr. Petra Bílá, Mgr. Jan Janyпка, PhDr. Milada Nádvorníková

Program:

- Předseda komise, místostarosta Radomil Kašpar, přivítal přítomné, shrnul situaci ve městě a připomněl důvod vytvoření této komise.
- Všichni členové komise emailem obdrželi seznam organizací, se kterými spolupracuje OSPOD. Součástí materiálu je také odkaz na web Města Litomyšl https://www.litomysl.cz/socialni_pece včetně odkazu na brožuru Pardubického kraje „Jak si poradit v životních situacích“.
- Š. Chaloupková tlumočila od vedoucí pobočky Naděje Litomyšl nabídku doučování. J. Janyпка doplnil, že nepotřebují doučování, že stačí, aby žáci chodili pravidelně do školy.
- Členové komise společně shlédli amatérské video, které bylo natočeno skupinkou dětí z Litomyšle. Komise konstatovala, že se jedná o velice zdařilý film, ale s velmi rizikovým obsahem. Eva Beňová informovala, že se skupinkou tvůrců pracují jako společnost WWWWORKS a snaží se na děti vhodným způsobem působit.
- Hostem komise byla vedoucí oddělení OSPOD KÚ Pardubického kraje, Mgr. Petra Bílá, metodický orgán pro OSPOD. Informovala, jak se mění role OSPOD. OSPOD je součástí systému péče o děti, ale i OSPOD má své limity. Nejkrainější je odebrání dítěte z rodiny, ale toto je velmi rizikové, neboť dítě je vytrženo z rodinného prostředí. A také kapacity ústavů jsou plné (a kapacity se nebudou navyšovat) a 35% dětí v ústavní péči je na útěku, což je mnohem větší ohrožení. OSPOD má možnost využívat institut výchovných opatření – napomenutí, dohled, uložení odborné pomoci. Obecně OSPOD v rámci správního řízení tuto možnost nevyužívá, spíše se obrací na nařízení prostřednictvím rozhodnutí příslušných soudů. Tento postup je uplatňován především z důvodu většího respektu ze strany rodičů k nařízení od soudů. Přesto není často tento způsob „sankce“ řešením, které přináší pozitivní změnu v situaci dítěte. V případech, kdy rodiče nespolupracují a bagatelizují chování svého dítěte, je hledání účinných nástrojů ještě složitější. Zájmem je, aby dítě bylo co nejdéle v rodině, snaha rodinu podporovat a saturovat její potřeby ve spolupráci s NNO. P. Bílá vysvětlovala pojem „ohrožené dítě“ s odkazem na §6 zákona 359/1999 Sb. Zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

§ 6 zákona 359/1999 Sb. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli,
2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo
3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

b) které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěření dítěte do její výchovy;

c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, žijí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem,⁴⁾ opakovaně nebo soustavně páchají přestupky podle zákona upravujícího přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;

- d)** které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
 - e)** na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;
 - f)** které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
 - g)** které jsou ohrožovány domácím násilím, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
 - h)** které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu;
- pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

§ 6a

(1) Poskytování sociálně-právní ochrany dětem podle § 6 spočívá v poskytování pomoci a podpory při překonávání jejich nepříznivé sociální situace s cílem umožnit jim sociální začleňování a poskytnout jim ochranu před sociálním vyloučením.

(2) Zaměstnanec zařazený k výkonu práce v orgánu sociálně-právní ochrany při výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle § 6

- a)** je v osobním styku s dítětem, jeho rodiči nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu,
- b)** volí prostředky působení na dítě tak, aby na dítě účinně působily v jeho nepříznivé sociální situaci,
- c)** řeší problémy dítěte v jeho přirozeném sociálním prostředí.

- Š. Chaloupková konstatovala frustraci a bezmoc škol.
- V. Pechancová zdůrazňovala potřebu včasnosti a nutnost péče především o mladší děti, kde se spolupráce s rodinou často daří a instituce mívá ještě respekt. SVP se setkává s dětmi, které jsou velmi zanedbané.
- P. Bílá apeluje na školy, které jsou s dětmi v denním kontaktu, mohou dobře sledovat jejich nestandardní chování. Potvrzuje V. Pechancovou, že včasnost je zásadní. Na 2. stupni ZŠ je již pozdě. Je ovšem nutné, aby byly ze strany škol využity všechny nástroje, které škola má. A v případě podání podnětu na OSPOD, je také nutné všechny své kroky ve zprávě podrobně popsat. P. Bílá vysvětlila nový postup, který všechny OSPODy budou realizovat. Předpokládá, že pokud se bude jednat o situaci dítěte, u kterého škola využije metodický pokyn, jak řešit děti s náročnými projevy chování a vyčerpá všechny doporučené možnosti řešení, vyhodnotí takový podnět jako naléhavý, a dítě zařadí do evidenci ohrožených dětí (dítě v § 6) Následně nejpozději do 30 dnů příslušný pracovník OSPOD (klíčový pracovník) bude sbírat informace, ideálně ve spolupráci s odborníky a součinností se školou, kdy na konci bude výsledkem kvalitní vyhodnocení. To může potvrdit, že se jedná o dítě:
 - a) v §6 tedy dítě, na které se SPOD zaměřuje. Zároveň ten, kdo podal podnět bude obecně informován, o tom, že bylo vyhodnoceno, že se jedná o dítě v § 6, a pokud již bude znám termín případové konference, je možné v rámci takové zprávy předat termín setkání, nebo následně obdržít pozvánku.
Nebo:
 - b) nebude shledán důvod k zařazení do §6. Opět kdo podal podnět bude obecně informován, že se nejedná o dítě v §6 a že rodiče byli poučeni o možné spolupráci s NNO
- J. Janyпка nabízí občasné přátelské setkání pro pracovníky OSPOD na půdě školy. Upozorňuje, že pokud píše škola na OSPOD, vždy má jejich podnět váhu. Znovu připomněl včasnost zásahu a vzájemnou komunikaci mezi aktéry.
- P. Bílá informovala, že bude v nových metodických pokynech Pardubického kraje apel na uplatňování správního řádu, tedy na každý podnět musí být odpověď. V roce 2026 se

metodický orgán zaměří na proškolení pracovníků OSPOD ve správním řádu a jeho provázání s činnostmi poskytování SPOD.

- M. Nádvorníková upozornila na vzdělávací akce, které jsou naplánované na rok 2026 <https://www.litomysl.cz/seminare>. Litomyšlským ZŠ bude zaslán email s potřebou registrace výchovného poradce a metodika prevence na setkání s Mgr. Světlouší Kotrčovou, aby byly vyjasněny kompetence školy a OSPOD a průběh případových konferencí.
- Na komisi bylo konstatováno, že škola píše podnět vždy, i opakovaně, pokud vyhodnotí, že je třeba OSPOD informovat, včas zve OSPOD na výchovné komise, píše podrobné zprávy a využívá své školské nástroje.

Úkoly na následující setkání:

- Na všechna následující jednání komise bude zvána terénní pracovnice Mgr. Adéla Stejskalová
- Návrh tématu na následující jednání: záškoláctví a komunikace mezi OSPOD a školami
- Termín 3.setkání je 9.3. 2026

Zapsala: Milada Nádvorníková

